

Material Procurement Structures in EPC Contracts

EPC Sözleşmelerinde Mal Tedariki Yapılandırmaları

ABSTRACT

Engineering, Procurement and Construction EPC contracts (“**EPC Contracts**” or “**EPC Agreements**”) are mostly preferred by both private sector investors as well as public institutions conducting large-scale tenders and construction works. In this type of contracts, contractor is responsible for the all stages of the project from designing to construction and delivery of the plant or the building and employer is responsible for the payment of the contract price. In recent years, the employment of EPC Contracts that collect the responsibility at some point become more preferable and frequently seen. In this article, EPC Contracts and especially obligation of procurement which constitutes the essence of EPC Contracts and procurement structures categorized pursuant to source of financing or purchasing of materials will be examined within the context of both Turkish Law and EPC Contracts.

ÖZET

Gerek özel sektör yatırımcıları, gerek kamu kurumları tarafından büyük ölçekli ihalelerde ve inşaat işlerinde, mühendislik, tedarik ve inşaat işlerinin İngilizce karşılıklarının baş harfleriyle kısaltılarak EPC olarak adlandırılan sözleşmeler (“**EPC Sözleşme**” veya “**EPC Kontrat**”) sıklıkla kullanılmaktadır. Bu sözleşmelerde, yüklenici, projenin tasarımından inşa eserinin yapılıp teslimine kadar bütün sorumlulukları üzerine almakta ve iş sahibi bunun için sabit bir ücret ödemektedir. Son yıllarda, sorumluluğun tek bir noktada toplandığı EPC Sözleşmelerinin kullanımı yatırımcılar açısından tercih edilen ve son derece sık rastlanır bir hale gelmiştir. Makalemizde, EPC sözleşmesi ve spesifik olarak EPC Sözleşmelerinin ana unsurlarından biri olan mal tedariki yükümlülüğü (Procurement) ve bu yükümlülüğün farklı ölçütler dikkate alınarak tabi tutulduğu kategoriler, gerek Türk hukuku gerekse EPC Sözleşmesi bünyesinde ele alınarak incelenecektir.

KEYWORDS: Turnkey Contract, EPC Contract, Procurement, Offshore Procurement, Onshore Procurement, Wrap Around Guarantee (WAG), Direct Procurement, Indirect Procurement, Procure to Pay, Coordinated Procurement

1. INTRODUCTION

WE WITNESS A RAPID CHANGE OF INNOVATIONS emerge since the beginning of early 21st century. These innovations are pre-dominantly conceivable in the construction sector, which requires machine utilization and experience, like in other sectors. Because of these innovations, companies are able to expand abroad and take up construction projects outside their territory, which generate both domestic and foreign investments and corporations. Due to the nature of construction sector disputes are unavoidable to arise in this multilateral sector, which can be avoided if parties can draw a tailor made contract which suits their needs.

Turnkey contracts fill the gap that is left open in the construction sector and can briefly be described as a ready-to-use immovable – construction – model, delivered to the employer by the contractor with a lump-sum price. However, turnkey contracts contain some essential components which embrace the whole risky construction procedure, from the beginning till the end. Turnkey contracts necessitate field engineering, so these contracts are standardized like the other construction contracts. These standard contract documents involve some foreseeable and negotiable constant principles and help to diversify the risk, which the construction sector faces.

Turkish companies commenced signing construction contracts from 1970's onwards that are prepared by "Federation Internationale Des Ingenieurs Conseils" ("FIDIC") according to the standard contract rules with international tenders. Six different contract books are prepared by FIDIC, in accordance with purposes of construction contracts. In our article, methods of procurement will be examined in the context of Conditions of Contract for EPC/ Turnkey – Silver Book prepared for the turnkey contract by FIDIC.

In this context, the general structure about turnkey

ANAHTAR KELİMELER: EPC Sözleşmesi, Anahtar Teslim Sözleşmeleri, Deniz Aşırı Mal Tedariki, Kara Tedariki, Wrap Around Guarantee (WAG), Doğrudan Tedarik, Dolaylı Tedarik, Koordine Edilmiş Tedarik

1. GİRİŞ

YİRMİ BİRİNCİ YÜZYILIN İLK YILLARINDAN İTİBAREN, teknoloji alanında hızlı ve ayak uydurması zor yeniliklerin ortaya çıktığını görmekteyiz. Bu yenilikler her sektörde olduğu gibi yoğun makine kullanımı ve tecrübe isteyen inşaat sektöründe de kendini göstermektedir. Söz konusu gelişmeler nedeniyle firmalar, ülke sınırlarını aşan uluslararası nitelikte inşaatların yapımına yönelmektedir. Bu durum hem ülkemiz hem de yabancı yatırım ve ortaklık konularında gelişmeler doğurmaktadır. Böyle çok taraflı ilişkilerde ise inşaat sözleşmelerinin niteliği gereği uyumsuzluklar kaçınılmaz hale gelmektedir. Taraflar arasındaki uyumsuzlukların meydana gelmesini önlemenin en önemli yolu ise artık onların ihtiyaçlarına tam anlamıyla cevap verecek özel-likteki sözleşmelerden geçmektedir.

Anahtar teslimi inşaat sözleşmeleri, kısaca taşınmaz niteliğindeki bir inşaa eserinin yüklenici tarafından götürü bir bedelle kullanıma hazır halde iş sahibine teslim edilmesi olarak tanımlanabilir. Ancak, anahtar teslimi inşaat sözleşmesi özelliği gereği yüksek risk ve tecrübe gerektirdiğinden, sözleşmenin hazırlanmasından inşaatın yapımına ve iş sahibine teslimine kadar bazı kilit noktaları içinde barındırır. Anahtar teslimi inşaat sözleşmesi bu tür teknik uzmanlık gerektiren işlerden olması nedeniyle, diğer inşaat sözleşmelerinde olduğu gibi bu alanda da standart tipte sözleşmelerin oluşmasını neden olmaktadır. Bu tür standart sözleşme formları, öngörülebilir ve tarafların üzerinde müzakere edebilecekleri bazı sabit prensipler getirmekte ve risklerin dağılımına yardımcı olmaktadır.

Türk şirketleri, 1970'li yılların başından itibaren, yurt dışında uluslararası ihalelere katılarak, aldıkları işlerde; "Federation Internationale Des Ingenieurs Conseils" ("FIDIC") tarafından standart şekilde hazırlanmış şartname hükümleri baz alınarak düzenlenen inşaat sözleşmeleri imzalamaya başlamışlardır. Hali hazırda FIDIC tarafından İnşaat İşleri Sözleşmelerinin amaçlarına

contract prepared according to EPC standards and, the place of procurement of construction contracts in Turkish Law of Obligations and EPC construction contracts, and methods of procurement are explained in our article within the scope of law.

2. EPC CONTRACT IN GENERAL

The contractor has a key role in designing and making the project in EPC¹ contracts, prepared for turnkey projects. In turnkey projects, liabilities of designing and making the project belong to the highest level contractor in return of an amount paid by the employer. After completing and delivering the construction, the intention is that the plant can be activated by the employer with just 'turning the key'. Since all liability will be borne by the contractor, it is not necessary to examine whether or not a fault in these kinds of contracts belongs to the contractor. The bottom line in these contracts is that the contractor is liable in case of faults, defects and deficiencies within the realm of the project which makes the construction projects appealing for employers.

göre altı farklı şartname kitabı hazırlanmıştır. Makalemizde anahtar teslimi inşaat sözleşmeleri için FIDIC'in hazırladığı standart bir inşaat sözleşmesi türü olan; Mühendislik, Satın Alma ve Yapım/Anahtar Teslim Projeler için İnşaat Sözleşmesi Şartları - Gri Kitap (Conditions of Contract for EPC/ Turnkey - Silver Book) kapsamındaki mal tedarik yöntemleri incelenecektir.

Bu kapsamda makalemizde EPC standartlarında hazırlanan anahtar teslimi inşaat sözleşmesi hakkında genel yapı, anahtar teslim inşaat sözleşmelerinin tedarik ayağının TBK ve EPC İnşaat Sözleşmesi Şartlarındaki yeri ve mal tedarikinde kullanılan yöntemler hukuki çerçevede açıklanacaktır.

2. GENEL ANLAMDA EPC SÖZLEŞMESİ

Anahtar teslim projeleri için hazırlanan EPC¹ sözleşmelerinde projenin tasarlanması ve yapımında özellikle yüklenici ön plandadır. Anahtar teslimi projelerde, inşaat projesinin tasarlanmasında ve yapımındaki sorumluluklar, iş sahibi tarafından ödenecek bir ücret karşılığın-

EPC contracts have certain steps. The first steps include the preparation of the plans and projects of the construction, supplying and buying the materials, and completing and delivering the construction. However, liabilities on the side of the contractor does not finish upon the delivery has been made, but the liability continue after construction and covers also trial tests delivering the plant, staff procurement and educating these staff amongst others. Additionally if the contractor promises to deliver the products, a delivery contract is needed, and the contractor can receive the payment only after this process has been completed.

When we examine the contractor's obligations within the scope of EPC contracts, the contractor, being liable for the construction from the start of the process onwards is obliged to provide the plans and projects of construction. The contractor can procure this by his/herself; or he or she can also procure via an architect. On the other hand there are examples where plans and projects are procured by the employer himself.

After completing plans and projects of the construction, the main obligation of the contractor is to complete the construction, meaning that he can start building. In this step, the contractor should plan the building site, construct the machines and the other tools, and produce according to the construction type. According to this procedure, the contractor should determine the necessary machines and construction products, the staff, which are needed for the construction and all engineering and management services required for both establishing buying relations and buying.²

Before delivering the construction, the contractor, who is obliged to comply with the requirements of the contract, should assure that the employer can operate the plant without any problem. In other words, the contractor has to make everything required to operate the plant. These

da en üst düzeyde yükleniciye yüklenmektedir. Öyle ki, inşaatın tamamlanması ve tesliminden sonra iş sahibinin yalnızca anahtarı çevirerek tesisi çalıştırmaya başlaması hedeflenmektedir. Bu sözleşme türlerinde, projenin bütünü için sorumluluğun müteahhide yüklenmiş olması nedeniyle, herhangi bir hata meydana geldiğinde kusurun projeden mi yoksa inşaatın yapımından mı kaynaklandığına dair bir araştırmaya ihtiyaç duyulmaz. Genel kural olarak yüklenici, işin kapsamı ve alanına giren herhangi bir kusur, eksiklik ve hatadan sorumludur. İşte yüklenicinin bu geniş çaptaki sorumluluğu, anahtar teslimi inşaat sözleşmesini iş sahipleri için cazip hale getirmektedir.

EPC Sözleşmelerinin belli aşamaları vardır. Bu sözleşme tipinde gerçekleştirilmek istenen inşaa eserine ilişkin plan ve projelerin hazırlanması, malzemenin sağlanması ve alımı ile inşaatın yapıp teslim edilmesi, sözleşmenin ilk aşamasını oluşturmaktadır. Ancak inşaatın iş sahibine teslimi ile yüklenicinin sorumluluğu son bulmamaktadır. Yüklenicinin, tesisin çalışır halde teslim edilmesi için gerekli deneme testlerinin yapılması ile tesiste çalıştıracak personelin temini ve bu kişilere gerekli eğitimlerin verilmesi gibi başka sorumlulukları da söz konusudur. Hatta yüklenicinin tesisten ürün elde edilmesini de taahhüt ettiği durumlarda, ürün teslim sözleşmesinin varlığı söz konusudur ve yüklenici ancak bu aşamalardan sonra ücrete hak kazanabilmektedir.

EPC sözleşmeleri açısından yüklenicinin borçlarına genel olarak baktığımızda öncelikle tasarımdan inşaa eserinin teslimine kadar sorumlu olan yüklenicinin eserin plan ve projelerini sağlama borcu ortaya çıkmaktadır. Yüklenici bunu kendi tedarik edebileceği gibi, bir mimar aracılığıyla da gerçekleştirebilir. Ancak söz konusu plan ve projelerin iş sahibi tarafından tedarik edildiği uygulamalar da mevcuttur.

İnşaa eserinin plan ve projelerinin tamamlanmasının ar-

FOOTNOTE

¹ EPC contracts, the contractor is liable from the design of the construction, operation of Works and making the construction. That's why, in FIDIC Grey Book, "EPC/Turnkey" words are used together; it means that "EPC/Turnkey" words have same meaning and they are interchangeable. (Hosie, 2007: 2).

² Ergin, D. A. 2003. The Turnkey Contract according

to the Code of Obligations, Unpublished Post Graduate Thesis. Ankara.

³ Ergin, D. A. 2003. The Turnkey Contract According to the Code of Obligations, Unpublished Post Graduate Thesis. Ankara.

⁴ Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

⁵ Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

⁶ Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

duties may contain for instance, getting license for the right of technologic retention, know-how utilization license and its transfer, providing management services or educating the staff of the employer, providing technical and commercial know-how amongst others. Moreover, sometimes, engagements of maintenance of the plant or auxiliary equipment procurement contracts and long termed services can also be added as the contractor's liabilities after the completing of the plant/construction.³

Other obligations like arranging works⁴, verification⁵ of situations and information about the substructure of the construction site or making the trial test determined in the contract belong to the contractor as well.

When EPC Contract necessitates the constructions of big plants, after completing the construction, the contractor must provide the staff in respect of the obligation of providing equipment and material.⁶ Not only is contractor obliged to provide for the operation of the plant, he is also obliged to provide the necessary training of the staff as well. These trainings can contain during the procession of the plant or a technical trip to the other similar plants.^{7,8}

In EPC Contracts, the contractor should also provide the substructure works of the construction and also water and electricity services of the plant.⁹ According to this procedure, technology transfer provides that the contractor fulfills his/her obligations arising from the contract and the employer can obtain maximum benefit from the plant.¹⁰ Also, the contractor should consider the technology license required for completing the construction, patent and how-know rights.¹¹

The nature of EPC contract requires that the obligation of the contractor does not end with merely fulfilling the duty of payment, but includes also other duties, which goes along with operating the construction plant. The

dından yüklenicinin asıl borcu bu inşa eserini meydana getirmek, yani inşaatı yapmaktır. Yüklenicinin bu aşamada, inşa eserinin tipine göre gerekli inşa yerinin, şantiyenin, makinelerin ve diğer işletme araçlarının yapımını ve üretim işlerini planlaması gerekmektedir. Böylece yüklenici, gerekli makineleri ve inşaat malzemelerini, inşaatın yapımı için ihtiyacı olan personeli, satın alma ile satış ilişkilerinin kurulması için gerekli tüm mühendislik ve yönetim hizmetlerini tespit etmelidir.²

İnşa eserini sözleşmeye uygun olarak inşa etmek zorunda olan yüklenici, eserin tesliminden önce iş sahibinin, tesisi sorunsuz olarak işletmesini sağlamakla da görevlidir. Bu, sözleşmenin niteliğinden doğan bir borçtur. Buna göre yüklenici, inşaatını tamamladığı tesisin işletilmesi için gerekli olabilecek her türlü işi yapmak zorundadır. Örneğin; teknolojik koruma haklarının lisansa bağlanması, know-how kullanım lisansı ve devri, yönetim hizmetlerinin sağlanması veya iş sahibinin personelinin eğitilmesi gibi teknik ve ticari know-how'ın sağlanması şeklindeki yükümlülükler burada sayılabilir. Hatta zaman zaman bu yükümlülükler, tesisin tesliminden sonra bakım tahhütleri veya yedek parça tedarik sözleşmeleri ile uzun vadede sağlanan hizmetler de girebilmektedir.³

EPC Sözleşmelerinde belirlenen başkaca borçlar ise yüklenicinin; işlerin belli bir sıraya konulmasından⁴, iş sahibinde bulunsun bile, inşaat alanına ait her türlü alt-yapıya ilişkin durum bilgilerinin doğruluğunu tetkik edilmesinden⁵ veya sözleşme ile kararlaştırılmış deneme testlerinin yapılmasından sorumlu olması şeklinde sıralanabilir.

EPC sözleşmesinin büyük tesislerin inşaatlarını gerektirdiği durumlarda, araç gereç ve malzeme sağlama borcunun uzantısı olarak yükleniciden inşaatın tamamlanmasından sonra tesisi çalıştıracak personelin de sağlanması gerekir.⁶ Yüklenici, iş sahibinin daha sonra tesisi işletmek için kullanacağı personeli tedarik etmekle kalmaz, genellikle sözleşmeye konulacak bir hüküm gere-

DİPNOT

1 Mühendislik-Satın Alma-Yapım Sözleşmelerinde (EPC) müteahhit inşaatın tasarımından, işlerin yürütülmesinden ve inşaatın yapımdan sorumlu olmaktadır. Dolayısıyla FIDIC Gri Kitap'ta "EPC/ Turnkey" kelimelerinin bir arada kullanılması bunların aynı anlama geldiklerinin ve birbirinin yerine kullanıldıklarının işaretidir (Hosie, 2007: 2).

2 Ergin, D. A. 2003. Borçlar Kanununa Göre Anahtar

Teslimi İnşaat Sözleşmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

3 Ergin, D. A. 2003. Borçlar Kanununa Göre Anahtar Teslimi İnşaat Sözleşmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

4 Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

5 Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

6 Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

examples of his/her obligation for both before and after completing the construction can be summarized as getting the necessary permissions for the construction, a building license, permission from the administration/government or private person or to make a contract with them to provide water, energy or gas to the plant; to get permission from the administration and customs for imported materials and equipment, which are used in the construction, by being in a cooperation with the contractor; if the turnkey construction is a production plant, the employer should provide raw material need and to deliver the product after the production.

3. THE OBLIGATION OF TOOLS AND EQUIPMENT AND MATERIAL PROCUREMENT AS REGULATED IN THE LAW OF OBLIGATIONS

Contractor's obligation regarding the tools, equipment and material procurement is regulated in Article 471 and Article 472 of the Turkish Law of Obligations ("TCO"), and a more specified regulations can be found in Article 20 of the General Specifications for the Construction Affairs ("GSCA") regulating the obligations on tools-equipment and Article 31 on obligations regarding material.

ğince onların eğitimini de sağlamakla yükümlüdür. Bu eğitimler, tesisin çalışması sırasında doğrudan seminer şeklinde bir eğitim olabileceği gibi, aynı tür tesislere (bazen yabancı ülkelerdeki tesislere) teknik gezi düzenlenmesi şeklinde de olabilir.⁷⁸

EPC Sözleşmelerinde yüklenici ayrıca inşaatın gerekli alt-yapı çalışmalarını ve tesisin elektrik ve su hizmetlerini de görmelidir.⁹ Böylece gerekli teknoloji transferinin yapılması hem müteahhidin sözleşmeden doğan sorumluluklarını yerine getirmesini hem de iş sahibinin tesis-ten maksimum yarar elde etmesini sağlar.¹⁰ Müteahhidin ayrıca patent ve know-how hakları ile inşaatın tamamlanması için gerekli teknoloji lisanslarını da göz önünde bulundurması gerekir.¹¹

EPC Sözleşmelerinin özelliği gereği iş sahibinin borçları yalnızca ücret ödeme borcundan ibaret değildir. Bu tip sözleşmeler genellikle bir sınai tesis inşaatına ilişkin olduğu için, iş sahibinin başkaca borçları da mevcuttur; çünkü inşaatın tamamlanmasından sonra kendisi aktif olarak tesisi işletmektedir. Bunun için hem inşaatın yapılmasından önce hem de inşaat tamamlandıktan sonra yerine getirmesi gereken diğer borçlarına örnek olarak;

With regarding the construction work, tools (and equipment) and facilities present in the providers ownership, benefited in the course of the construction and excluded from the content of the construction work and separable from the work even if they are worn out after the construction work is completed. Small tools used by the constructors or workers are called appurtenances.¹²

Material term can be explained as objects or facilities that are included in the content of the construction work or integrated with it or the integral parts of it.^{13,14}

3.1. Procurement of Tools and Equipment

According the last Paragraph of Article 471, the contractor provides the tools and equipment and material for the construction work to be built unless other customary usage or an agreement is available. However, contractor does not have any obligation on manufacturing these tools and equipment.^{15,16} Yet, for the proper performance of the work, the contractor determines (unless otherwise provided in the contract) to what extent hand labor or tools and machines will be applied.^{17,18} The provision on providence of tools and equipment by the contractor

inşaatın yapılması için gerekli izinlerin alınması, yapı ruhsatının alınması, inşa edilen tesiste kullanılmak üzere gerekli suyun, enerjinin veya gazın tesise getirilmesi için idare ya da özel kişilerden izinlerin alınması ve sözleşmelerin yapılması, gerektiği halde yüklenici ile işbirliği içinde, inşaatla kullanılmak üzere ithal edilen ekipman ve malzemelerin gümrükten çekilmesi için idari makamlardan ve gümrüklerden gerekli izinlerin alınmasının sağlanması, anahtar teslimi inşaat bir üretim tesisi ise, hammadde ihtiyacının karşılanması ve üretimden sonra ürünlerin fabrika çıkışlarının yapılmasının sağlanması gösterilebilir.

3. TÜRK BORÇLAR KANUNU UYARINCA ARAÇ GEREÇLERİ VE MALZEMEYİ TEDARİK BORCU

Yüklenicinin araç gereç ve malzemeye ilişkin borçları Türk Borçlar Kanunu (“**TBK**”) Madde 471 son fıkra ile Madde 472’de düzenlenmiştir. Ayrıca bu konuda Yapım İşleri Genel Şartnamesi (“**YİGS**”) 20. maddede araç ve gerece ilişkin borçları, 31. maddede ise malzeme hakkında ayrıntılı açıklamalar mevcuttur.

İnşa eseri açısından araç (ve gereç); inşaatın meydana

regulated under the Article 471 last paragraph of the TCO take the form of regulatory provision due to the expression “unless customary usage or an agreement is provided”. Therefore, parties can agree that employer will provide the tools and equipment.

Tools and equipment refers to things that can be separated from work and recollected by the contractor after the construction work is completed. Necessary tools and equipment in a construction site may entail construction machinery, engines, cranes, concrete blocks, machinery replacement parts, scaffolds, sheds, temporary power lines, appurtenances used by the workers and the constructors. Contractor, unless otherwise provided in the contract, has an obligation of not only providing these tools and equipment, but also has an obligation of maintaining and preserving them as well as covering the operation expenses. Besides, after the completion of the construction work and the delivery made to the employer, he has to remove the tools and equipment from the construction site. For instance; contractor must, remove scaffolds, dismantle scaffolds, remove unused concrete blocks and construction machinery off the construction site. These operations are included in the scope of the contractor’s delivery obligation.^{19 20}

Unless otherwise provided in the contract, it is not possible to add expenses related to the contractor’s obligation of providing tools and equipment to the contract price. Commercial practices are also formed in this direction.^{21 22}

Contractor who is responsible since the signing date of the contract due to the nature of the Turnkey Projects, cannot ask for an additional fee for neither providing the tools and equipment nor removing them after complet-

getirilmesi sırasında ondan yararlanılan ve inşa eseri- nin içeriğine dâhil olmayan, inşa eseri tamamlandıktan sonra da yıpranmış olsa dahi eserden ayrılabilen ve kim tarafından sağlanmış ise, mülkiyeti de ona ait olan nesneler veya tesislerdir. Küçük boyutlarda olan ve usta ya da işçilerin kullandığı araçlara ise alet edevat da denilmektedir.¹²

Malzeme kavramı, eserin meydana getirilmesi için inşa eserinin içeriğine dâhil olan ve onunla bütünleşen veya onun bütünleyici parçası olan nesneler veya tesisler olarak açıklanabilir.^{13 14}

3.1. Araç ve Gereçlerin Sağlanması

TBK Madde 471 son fıkradaki düzenlemeye göre, aksine adet veya anlaşma bulunmuyor ise, imal edilecek inşa eseri için gerekli araç gereç ve malzemeyi yüklenici sağlar. Ancak, yüklenici bu araç gereçleri imal etmek zorunda değildir.^{15 16} Fakat işin gereği gibi ifası için ne ölçüde el emeğine, ne ölçüde araç ve makinelerle başvurulacağını saptamak (aksine sözleşmede hüküm yoksa) yükleniciye aittir.^{17 18} TBK Madde 471 son fıkradaki araç gereci yüklenicinin sağlayacağı hükmü “aksine adet veya anlaşma olmadıkça” ibaresi nedeniyle düzenleyici bir hüküm niteliğine bürünmüştür. Bu nedenle taraflar sözleşme ile araç gereçleri iş sahibinin sağlayacağını kararlaştırabilirler.

Araç ve gereçten kasıt, inşa eseri tamamlandıktan sonra eserden ayrılabilen ve yüklenici tarafından geri alınıp götürülebilen şeylerdir. Bir inşaat için gerekli araç gereçler; inşaat makineleri, motorlar, vinçler, beton kalıplar, makine yedek parçaları, iskeleler, barakalar, geçici enerji hatları, işçi ve ustaların kullanacakları alet edevatlar olabilir. Yüklenici aksine sözleşme olmadığı hallerde

FOOTNOTE

7 Dayındarlı, K. 1998. The Consulting Engineering Contract in The Construction Sector. Ankara.

8 Boon, J. A./ Goffin, R. 1987. Les Contrats “Clés en Main” 2. Édition. Masson.

9 Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

10 Boon, J. A./ Goffin, R. 1987. Les Contrats “Clés en Main” 2. Édition. Masson.

11 Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

12 Aydemir, E. 2009. The Contract of Work and the Construction Law. Ankara.

13 Aydemir, E. 2009. The Contract of Work and the Construction Law. Ankara.

14 Duman, H. İ. 2008. The Construction Law with Explanation and the Legal Precedent. Istanbul.

15 Dayındarlı, K. 2008. Default of the Employer and the Contractor in the Contract of Work. Ankara.

16 Uygur, T. 1998. The Construction Law with Explanation and the Legal Precedent, Volume 1-2. Ankara

17 Tandoğan, H. 1987. Law of Obligations Private Liability Relations. Ankara.

18 Uygur, T. 1998. The Construction Law with Explanation and the Legal Precedent, Volume 1-2. Ankara.

19 Dayındarlı, K. 2008. Default of the Employer and the Contractor in the Contract of Work. Ankara

20 Tandoğan, H. 1987. Law of Obligations Private Liability Relations. Ankara.

21 Duman, H. İ. 2008. The Construction Law with Explanation and the Legal Precedent. Istanbul.

22 Karatas, İ. 2004. Contracts of Work (Construction), Ankara.

23 Duman, H. İ. 2008. The Construction Law with Explanation and the Legal Precedent. Istanbul.

ing the construction work. As the expenses on providing tools and equipment lies with the contractor, tools and equipment expenses are calculated prior to the contract price agreed as lump-sum fee. Removing the tools and equipment after the performance is contractor's responsibility.²³

Tools and equipment which are provided by the contractor need to be appropriate for the construction, both quality and quantity wise. In order to speed up the construction, contractor cannot apply any extra or expensive tools and equipment that goes beyond reason and it is not expected of him to provide tools higher than the quality of the construction. Likewise, avoiding expenses by using insufficient and inappropriate tools constitutes a breach of obligation as well. As a result, if the construction is delayed due to the insufficient and featureless tools and equipment used by the contractor or there is a defective construction in question, contractor is responsible against the employer.²⁴

3.2. Procurement of the Material

Material is the substance of the construction work. According to Aydemir, material consists of all necessary stuff for the existence of the construction that becomes a part of it by being used like brick, tile, wood, rock, sand, cement, pebble, lime, plaster, glass, paint, electricity cables, all kinds of mine, plastic or concrete pipe and all components s that facilitate the elevator, heater, natural gas, water, electricity, telephone forms the material. Although some of these facilities are removable, being an integral part of the construction makes their ownership belong to the employer. Material can be raw or semi-finished. Sand and rock is raw material. Materials used

yalnız bu araç ve gereçleri temin ile değil, onların bakım ve korunmasını, hatta işletme masraflarını karşılamayı da borçlanmaktadır. Bunun yanı sıra, yüklenicinin inşa eserini tamamlayıp iş sahibine tesliminden sonra, araç gereçleri inşa eserinin yapıldığı yerden kaldırması gerekmektedir. Örneğin, yüklenici kurulmuş iskeleleri sökmeli, kullanılmayan beton kalıplar ve iş makineleri inşaat sahasından kaldırılmalıdır. Bu işlemler, yüklenicinin eseri teslim borcu kapsamına girmektedir.^{19 20}

Sözleşmede aksi hüküm bulunmayan hallerde yükleniciye ait olan araç gereç sağlama borcuna ilişkin masrafların, sözleşmedeki bedele eklenmesi mümkün değildir. Ticarî teamüller de bu yöndedir.^{21 22}

Anahtar teslimi inşaat sözleşmesinin niteliği gereği sözleşmenin başından beri sorumlu olan yüklenici, iş sahibinden ne araç gereç temini için ne de inşa eseri tamamlandıktan sonra bunların kaldırılıp götürülmesi için ekstra bir ücret talep edemez. Araç gereç temin masrafları yükleniciye ait olduğundan, götürü sabit ücret şeklinde kararlaştırılan anahtar teslimi sözleşmenin bedeli içinde önceden araç gereç giderleri hesaplanır. İşin ifasından sonra kaldırılıp götürülmesi ise yüklenicinin sorumluluğundadır.²³

Yüklenici tarafından sağlanan araç ve gerecin gerek kalite gerekse miktar bakımından inşaata uygun olması gerekir. Yüklenici, işi daha hızlı bitirmek için makul sınırlar dışında kalacak kadar fazla veya pahalı araç gereç kullanamaz, inşaatın niteliğinden daha yüksek nitelikte inşaat araçları temin etmesi de beklenmez. Aynı şekilde, yüklenicinin masraftan kaçınmak için yetersiz ve inşaata uygun olmayan araçlar kullanması da bu borcunu ihlal etmesi demektir. Burada karşımıza çıkan sonuç, yükleni-

DİPNOT

- 7 Dayınlarlı, K. 1998. İnşaat Sektöründe Müşavir Mühendislik Sözleşmesi. Ankara.
- 8 Boon, J. A./ Goffin, R. 1987. Les Contrats "Clés en Main" 2. Édition. Masson.
- 9 Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.
- 10 Boon, J. A./ Goffin, R. 1987. Les Contrats "Clés en Main" 2. Édition. Masson.
- 11 Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

- 12 Aydemir, E. 2009. Eser Sözleşmesi ve İnşaat Hukuku. Ankara.
- 13 Aydemir, E. 2009. Eser Sözleşmesi ve İnşaat Hukuku. Ankara.
- 14 Duman, H. İ. 2008. Açıklamalı-İçtihatlı İnşaat Hukuku. İstanbul.
- 15 Dayınlarlı, K. 2008. İstisna Akdinde Müteahhidin ve İş Sahibinin Temerrüdü. Ankara.
- 16 Uygur, T. 1998. Açıklamalı-İçtihatlı İnşaat Hukuku, Cilt 1-2. Ankara.
- 17 Tandoğan, H. 1987. Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri. Ankara.

- 18 Uygur, T. 1998. Açıklamalı-İçtihatlı İnşaat Hukuku, Cilt 1-2. Ankara.
- 19 Dayınlarlı, K. 2008. İstisna Akdinde Müteahhidin ve İş Sahibinin Temerrüdü. Ankara.
- 20 Tandoğan, H. 1987. Borçlar Hukuku Özel Borç İlişkileri. Ankara.
- 21 Duman, H. İ. 2008. Açıklamalı-İçtihatlı İnşaat Hukuku. İstanbul.
- 22 Karatas, İ. 2004. Eser (İnşaat Yapım) Sözleşmeleri, Ankara.
- 23 Duman, H. İ. 2008. Açıklamalı-İçtihatlı İnşaat Hukuku. İstanbul.

in the construction like iron, cement, pebble are semi-finished materials. While some writers argue that lands and plans are not counted as material in this sense, article 472/II of the TCO can also be applied by analogy to these.²⁵ Even though contractor is obligated to use and deliver the material, he is not obligated to manufacture it.

The obligation of providing material is regulated for both the contractor and the employer, is regulated in article 472 TCO, which the parties can agree in a contract. Construction contract divided into two as “common construction contract” and “construction work delivery contract” in terms of providing the material. In the ordinary construction contract, obligation of providing the material lies with the employer, while in construction work delivery contract, the contractor has to provide both the material and creates the construction work. Construction work delivery contract can also be considered as a

ci kullandığı yetersiz ve niteliksiz araç gereçlerden dolayı inşaatın yapımında gecikmişse veya ortada ayıplı bir inşaat söz konusu ise, iş sahibine karşı sorumlu olur.²⁴

3.2. Malzemenin Sağlanması

Malzeme, inşa eserinin meydana getirildiği maddedir. Aydemir’e göre, yapının varlığı için gerekli olan ve kullanılmakla onun bir parçası olan tuğla, kiremit, ahşap, taş, kum, çimento, çakıl, kireç, alçı, cam, boya, elektrik kabloları, her türlü madeni, plastik veya beton boru gibi nesneler ile asansör, kalorifer, doğalgaz, su, elektrik, telefon gibi tesislerle ilgili her türlü tesis ekleri malzemeyi oluşturur. Malzeme sayılan bu tesislerden bir kısmı sökülebilir olsa da yapının tamamlayıcı parçası olmakla mülkiyet yönünden iş sahibine aittir. Malzeme hem hammadde hem de yarı mamûl madde olabilmektedir. Kum ve taş hammadde, İnşaatla kullanılan demir, çimento, kireç

FOOTNOTE

²⁴ Duman, H. İ. 2008. The Construction Law with Explanation and the Legal Precedent. Istanbul.

²⁵ Tandoğan has the opposite opinion; he does not determine the working equipment, the land of the

construction and plans belonging to both the employer and the contractor as materials.(Tandoğan, 1987:104)

²⁶ Eren, F. 2001. “The Contractor’s Obligations and the Reasons of Defaulting these Obligations in the

Construction Contract (II)”, The Construction Contract (The Common/Mutual Seminar for Administrator-Operator Engineers and Legal Experts/Lawyers), p. 69. Ankara.

construction contract regarding the quality.²⁴ This law provisions, related to construction work delivery contract, also apply to Turnkey contracts. This is why obligation of providing material regarding the construction work delivery contract will be discussed hereunder.

4. MATERIAL PROCUREMENT STRUCTURE

Procurement methods, which can be considered within the scope of EPC Contracts, differ for the provider (contractor in general) as regards to the volume and the type of the work performed under the Project. The basic principle of commercial relations, high profit with less expense, is also applicable for these contracts. Therefore, the procurement methods used in EPC Contracts differ mostly because of the financial concerns.

There are also other reasons of the differentiation of the

gibi maddeler ise, yarı mamûl maddelerdir. Bazı yazarlar, arsa ve planların bu anlamda malzeme sayılamayacağı görüşünde olmakla birlikte, TBK Madde 472/II bunlara da kıyas yoluyla uygulanabilmektedir.²⁵ Yüklenici malzemeyi kullanmakla, teslim etmekle yükümlü olduğu halde, onu imal etmekle yükümlü değildir.

TBK Madde 472’de malzeme sağlama borcu hem yüklenici hem de iş sahibi açısından düzenlenmiştir. Taraflar da bunu sözleşmede serbestçe kararlaştırabilirler. Malzemenin sağlanması yönünden inşaat sözleşmesi, “olağan inşaat sözleşmesi” ve “inşa eseri teslim sözleşmesi” olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Olağan inşaat sözleşmesinde malzemeyi sağlama görevi iş sahibine düşerken, eser teslim sözleşmesinde hem malzemeyi sağlayan hem de eseri meydana getiren yüklenicidir. Eser teslim sözleşmesi de niteliği itibarıyla bir inşaat sözleşmesidir.²⁶ Eser teslim sözleşmesine ilişkin hükümler, anahtar tesli-

DİPNOT

²⁴ Duman, H. İ. 2008. Açıklamalı-İçtihatlı İnşaat Hukuku. İstanbul.

²⁵ Tandoğan, aksi görüşte olup, çalışma araç gereçleri, yapının üzerine inşa edileceği arsa ile iş

sahibi ve yükleniciye ait planları malzeme kapsamında değerlendirmektedir (Tandoğan, 1987: 104).

²⁶ Eren, F. 2001. “İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Borçları ve Bu Borçların Yerine Getirilmemesinin

Sonuçları (II)”, İnşaat Sözleşmeleri (Yönetici-İşletmeci Mühendis ve Hukukçular İçin Ortak Seminer), s. 69. Ankara.

procurement methods. For instance, the new investment incentive policies that are brought to agenda in the last years in Turkey is specifically designed for encouraging investments, which have potential for decreasing the import addiction of intermediate goods, which are important for Turkey's strategic sectors. Employers, who have the right of benefit from these incentive policies, can undertake the procurement works of the EPC contract.

Through successful supply chain and a well-organized procurement, customer satisfaction increases, while operational loss of time, expenses and product defects decrease. If a well-organized procurement can be provided, demand uncertainty decreases and companies do not have to stock unnecessarily. With this method, cash remains in the company.

4.1. Offshore Procurement - Onshore Procurement Distinction

In the search for financial sources to cover major projects it might be money saving to separate the construction contract into two parts as onshore and offshore contract in terms of not only tax reduction but also other jeopardized commercial benefits.

mi inşaat sözleşmesine de uygulanmaktadır. Bu nedenle burada yalnız eser teslim sözleşmesi bakımından malzeme sağlama borcu ele alınacaktır.

4. MAL TEDARİKİ YAPILANMALARI

EPC Sözleşmeleri kapsamında görülebilecek tedarik yöntemleri proje kapsamında yürütülen işin hacmine ve türüne göre tedariki yapan açısından (genel olarak yüklenici) değişiklik göstermektedir. Ticari ilişkilerin temel mantığı olan az maliyetle yüksek kar gütmeye amacı her alanda olduğu gibi bu sözleşmelerde de karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla EPC Sözleşmelerinde kullanılacak olan tedarik yöntemleri çoğunlukla mali kaygılar nedeniyle farklılık göstermektedir.

Tedarik yöntemlerinin farklılaşmasının başkaca nedenleri de görülebilmektedir. Örneğin, Türkiye'de son yıllarda gündeme gelen yeni yatırım teşvik sistemi, ülkenin stratejik sektörleri için önem arz eden ara mallara olan ithalat bağımlılığını azaltma potansiyeli taşıyan yatırımları teşvik etmek amacıyla özel olarak tasarlanmıştır. Bu tip teşvikleri alan iş sahipleri, teşvikten yararlanma hakkına sadece kendileri sahip olduğu için EPC Sözleşmesi'nin tedarik kolunu üstlenebilmektedirler.

Difference between the responsibilities of Onshore Contractor and Offshore Contractor can be explained as follows: Offshore Contractor is only responsible for design supply and offshore (where the project is located) engineering services and supply of offshore plant, equipment or/and materials. Notwithstanding, the Onshore Contractor shall deal with (i) the installation of the above offshore Equipment when it comes inshore; (ii) supply of Equipment within the boundaries of host country; and (iii) other inside activities besides construction, testing, commissioning including potential onshore design and engineering service.

But, despite this money-saving structure of splitting the contract into two pieces this system broke the main logic of signing an EPC contract. The core meaning of signing an EPC contract is to gather responsibility around a secluded contractor. Hence, in case of a situation that hinders the performance of the contract, the problem can be solved swiftly by one contractor. Therefore, signing the contract with two different contractors is completely against the logic of signing of an EPC contract.

To avoid such unintended consequences of tax reduction and despite all other benefits of the agreement, mostly

Başarılı bir tedarik zinciri ve bunun doğal sonucu olarak koordine edilmiş tedarikin sonucu olarak, müşteri memnuniyeti artarken operasyonel zaman kayıpları, maliyet ve ürün kusurları azalacaktır. İyi organize edilmiş bir tedarik zinciri sağlanabilirse, talep belirsizlikleri azalacak ve şirketler gereksiz stok yapmak zorunda kalmayacaktır. Bu yolla da nakit para şirketin elinde kalacaktır.

4.1. Denizaşırı Tedarik - Kara Tedariki Ayrımı

Bazı yargı bölgelerinde büyük çaplı bir projenin tamamlanması için finansal kaynaklar arama aşamasında, yapılacak inşaat sözleşmesinin Deniz Aşırı Sözleşme ve Kara Sözleşmesi olarak ikiye ayrılması, yalnızca daha az vergi ödeme imkânı taşıması açısından değil aynı zamanda riskli ticari faydalar sebebiyle de maliyeti düşürebilmektedir.

Deniz aşırı tedarikçisi ile kara tedarikçisinin sorumlulukları arasındaki fark şöyle açıklanabilir: Deniz aşırı tedarikçi yalnızca tasarımın sağlanması, deniz aşırı (projenin bulunduğu yer kastedilmektedir) mühendislik hizmetlerinin sağlanması ve deniz aşırı tesis, araç-gereç ve/veya malzemelerin sağlanmasından sorumludur. Bununla beraber, kara tedarikçisi (i) deniz aşırı Araç-

named Co-Ordination Agreement or Wrap Around Guarantee (WAG) are signed. These agreements are regulated to wrap the obligation to one Project Company to cover any gap in responsibility situation.

Parties, in these types of contracts are Project Company and Offshore Contractor or its parent company. By doing this, not only tax reduction gained but also stable responsibility chart which is probably the most important case about loan negotiations with Banks.

It is necessary to express the methodology lies under the idea of splitting the contract and how it reduces taxes. The split structure is designed to reduce the exposure to local taxes on offshore Equipment, or any design work performed outside the host country, becoming subject to local taxes. The classes of taxes, both direct and indirect, that an EPC Contractor and a Project Company may be exposed to in the host country include: value added taxes, withholding taxes, technology transfer taxes, import and stamp duties, local construction and property license fees and duties, and onshore income or profit taxes.

Splitting EPC Contract's procurement obligation into two pieces does not always result in a desired way. Indeed, in some jurisdictions a mere reference in an Onshore Contract to an Offshore Contract (or vice-versa) can defeat the tax advantages that the split structure is intended to achieve. This scenario may normally be avoided through careful drafting. Appropriate local taxation and legal advice should always be sought before deciding whether to split an EPC contract into two or more contracts to take advantage of taxation savings and other commercial benefits.

Although a reduction in contract resulting in tax savings appears as commercially beneficial to a Project Company, this reduction must be weighed against the costs and risks involved in splitting the EPC contract. A split structure can be initiated at any time prior to execution of the project documents.

Gereç'ler ulaştığında onların indirilmesi, (ii) projenin yapılacağı ülke sınırları içerisindeki Araç-Gereç tedariğini sağlamak ve (iii) (o ülkede sürdürülecek potansiyel tasarım ve mühendislik hizmetlerinin yanı sıra) inşaat, test ve görevlendirme aktivitelerinden sorumludur.

Ancak, her ne kadar sözleşmeyi ikiye bölmek maliyeti düşürse de bu sistem bir EPC Sözleşmesi imzalamanın temel mantığına aykırıdır. Zira EPC Sözleşmesi imzalamanın altında yatan temel düşünce sorumluluğun tek bir yüklenicide toplanması ve böylece sözleşmenin ifasını engelleyen herhangi bir durumda sorunun tek bir muhatap tarafından hızlıca çözümünün sağlanmasıdır. Bu nedenle sözleşmeyi iki farklı yüklenici ile yapmak EPC Sözleşmesi yapmanın mantığı ile taban tabana zıttır.

Vergi miktarının düşüyor olması ve tüm diğer yararlarına rağmen ortaya çıkan böylesi istenmeyen bir durumdan kaçınmak için uygulamada genellikle Koordinasyon Anlaşması ya da Wrap Around Guarantee (WAG) denilen sözleşmeler kullanılmaktadır. Bu sözleşmeler yükümlülükleri ilgili projenin yürütülmesi amacıyla özel olarak kurulmuş bir Proje Şirketi'nde toplayıp sorumluluğun kimde olduğunu şüpheye yer vermeyecek şekilde düzenlemektedir.

Bu tip sözleşmelerde taraflar, Proje Şirketi ile Deniz Aşırı Tedarikçi ya da onun bağlı bulunduğu şirkettir. Böylece yalnızca vergi tasarrufu sağlanmış olmakla kalmayıp, EPC Sözleşmesinde düzenlenen sorumluluk tablosu da, kredi görüşmeleri sırasında bankalar tarafından tercih edilen standartlarda düzenlenmiş olmaktadır.

Sözleşmeyi ikiye ayırma fikrinin altında yatan metodolojiyi ve bunun nasıl vergi tasarrufu sağladığını açıklamak gerekmektedir. Bu ayırım, deniz aşırı Araç-Gereç'lere ya da projenin yer aldığı ülke dışında gerçekleştirilecek herhangi bir tasarıma uygulanan lokal vergileri indirmek için tasarlanmıştır. Yüklenicinin ya da iş sahibinin projenin yapıldığı ülkede karşılaşabileceği; KDV, stopaj vergisi, teknoloji transfer vergisi, ithalat damga resmi, lokal inşaat ve emlak lisansı ücretleri ve resimleri, gelir ve kar vergileri gibi doğrudan veya dolaylı vergi sınıflarını içerir.

EPC Sözleşmesinin tedarik yükümlülüğünü bu şekilde iki parçaya ayırmak her zaman istenilen sonuçları doğurmayabilir. Esasen, bazı yargı bölgelerinde Kara Sözleşmesinden Deniz Aşırı Sözleşmeye (ya da tam tersi) yapılan çok küçük bir referans dahi, ayrılma yapısının hedeflediği vergi avantajlarını bertaraf edebilmektedir.

4.2. Direct Procurement - Indirect Procurement Distinction

Procurement is becoming more and more important every day for the largest companies in the world because it became an essential in the face of managing astronomical operational costs. This is the result of the idea to consider the purchase as a strategic implementation rather than a basic step in supply chain. The fundamental difference between direct and indirect procurements is essentially related to the product that is bought.

As the name implies direct procurement connotes the operation of raw material directly instead of buying it operated and stems from the idea of manufacturing. Direct procurement is the best possible cost, quality and reliability option for any case in supply chain management

Nevertheless, subject of indirect procurement denotes basically that buying things you need to keep your business alive but you cannot manufacture such as services or suppliers. Those can be identified by checking whether it is about the main business topic or not. For example, if Samsung purchases fiberglass or copper to generate board circuit then it is direct procurement; however, if Samsung calls for a technician to check the main fuse then it is indirect procurement.

5. CONCLUSION

Trade requires an alternative dispute settlement mechanisms, which ensures to settle disputes regarding construction projects quickly and on the construction site if possible especially on the international construction projects. A modern procurement system should begin with an efficient pre proficiency assessment for the applicants and continue with a procurement procedure based upon high quality procurement documents and with balanced terms of a contract, which distributes the possible future risks fairly between the employer and the contractor.

EPC Contracts come upon as detailed regulations that provide solutions for these kinds of problems faced in the developing construction sector. By courtesy of this, the context of the responsibilities and risks are clearly determined of which either the employer or the contractor undertake.

Bu senaryodan genellikle dikkatlice kaleme alınan bir sözleşme ile kurtulmak mümkündür. Bu nedenle EPC Sözleşmesinin iki ya da daha çok parçaya ayrılıp ayrılmayacağına karar vermeden önce, vergi tasarruflarından yararlanmak ve diğer ticari avantajlardan faydalanabilmek için projenin yapılacağı yerdeki vergisel destekler ve hukuki düzenlemelerin dikkatli bir şekilde araştırılması gerekmektedir. Her ne kadar sözleşme bedelinin indirilmesi sebebiyle ödenecek verginin azalması iş sahibi için ticari açıdan faydalı gözükse de, bu indirim, EPC sözleşmesinin ayrılması sonucu oluşacak ücret ve riskler dikkate alınarak hesaplanmalıdır. EPC Sözleşmesinin bu şekilde ayrılması işlemi, proje dokümanlarının yürütmesinden önce herhangi bir zamanda başlatılabilmektedir.

4.2. Doğrudan Tedarik - Dolaylı Tedarik Ayrımı

Dünyanın en büyük şirketleri için tedarik, astronomik düzeylere ulaşan operasyonel bedellerle uğraşmakta yaşanan zorluklar sebebiyle giderek daha önemli hale gelmektedir. Bu durum, satın almayı tedarik zincirinin temel bir adımı olarak değil de stratejik bir uygulama olarak görme fikrinden kaynaklanmaktadır. Doğrudan ve dolaylı tedarik arasındaki temel fark esasen satın alınan ürünle alakalıdır.

Doğrudan tedarik, adından da anlaşılacağı üzere, işlenmiş olarak almaktansa doğrudan işlenmemiş materyali almaktır ve üretim fikrine dayanır. Doğrudan tedarik, tedarik zinciri yönetimindeki herhangi bir konuda en iyi fiyat, kalite ve güvenilirlik seçeneğini sağlamaktadır.

Bununla beraber, dolaylı tedarikin konusu, hizmet alımı ya da tedarikçi sağlanması gibi iş hayatının devamı açısından ihtiyaç konusu olan ancak üretilmeyen şeylerdir. Bunların dolaylı tedarikle ilgili olup olmadıkları, asıl işletme konusuyla alakalı olup olmadıkları kontrol edilerek saptanabilir. Örneğin, eğer Samsung anakart imal etmek için fiberglas ya da bakır alırsa bu doğrudan tedariktir; ancak, eğer Samsung'un ana sigortaları kontrol etmek için servis çağırması durumunda, bu dolaylı tedarik olarak nitelendirilecektir.

5. SONUÇ

İnşaat projelerine ilişkin uyumsuzlukların hızlı, hatta mümkünse çıktığı anda şantiyede çözülebilmesini temin edebilecek alternatif uyumsuzluk çözüm mekanizmalarına, özellikle de uluslararası inşaat projelerinde inşaat sanayinin özel ihtiyacı bulunmaktadır. Modern bir iha-

Procurement line, which is the most important line of the EPC Contracts consists of engineering, procurement and construction, differs both financially and physically with regards to risks and responsibility. In order for the employer and the contractor to sign a construction contract at global standards and to carry out the project sturdily they need to draw up an EPC Contract, by choosing the most suitable procurement method for the project volume. ■

le sistemi, başvuran isteklilerin etkili bir ön yeterlilik değerlendirmesine alınmasıyla başlamalı ve yüksek kaliteli ihale dokümanlarına dayanan bir ihale prosedürü ve işveren ile yüklenici arasında gelecekteki muhtemel riskleri adil olarak dağıtan dengeli sözleşme şartları ile devam etmelidir.

EPC Sözleşmeleri gelişen inşaat sektöründe karşılaşılan bu tip sorunsallara ayrıntılı çözümler sunan kapsamlı düzenlemeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sayede gerek iş sahibi gerekse yüklenicinin üstlendiği sorumluluklar ve risklerin kapsamı oldukça net bir şekilde belirlenmektedir.

Mühendislik, tedarik ve inşaat kollarından oluşan EPC Sözleşmelerinin risk ve sorumluluk açısından önemli kolu olan tedarik ayağı da gerek mali gerekse fiziki açıdan farklılıklar göstermektedir. İş sahibi ve yüklenicinin dünya standartlarında bir inşaat sözleşmesi akdetmek ve yapılacak projeyi en sağlıklı hayata geçirmesi için projenin hacmine en uygun tedarik yöntemini seçerek EPC Sözleşmelerini bu doğrultuda düzenlemeleri gerekmektedir. ■

BIBLIOGRAPHY KAYNAKÇA

Boon, J. A./ Goffin, R. 1987. Les Contrats "Clés en Main" 2. Édition. Masson.

Burbury, T. Nisan 2012. Splitting EPC Contracts in Energy Projects, King&Spalding Energy Newsletter.

Dayınlı, K. 1998. İnşaat Sektöründe Müşavir Mühendislik Sözleşmesi. Ankara.

Duman, H. İ. 2008. Açıklamalı-İçtihatlı İnşaat Hukuku. İstanbul.

Eren, F. 2001. "İnşaat Sözleşmelerinde Müteahhidin Borçları ve Bu Borçların Yerine Getirilmemesinin Sonuçları (II)", İnşaat Sözleşmeleri (Yönetici-İşletmeciler Mühendis ve Hukukçular İçin Ortak Seminer), s. 69. Ankara.

Ergin, D. A. 2003. Borçlar Kanununa Göre Anahtar Teslimi İnşaat Sözleşmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Huse, Joseph A. 2002. Understanding and Negotiating Turnkey and EPC Contracts. Sweet and Maxwell, London.

Karatas, İ. 2004. Eser (İnşaat Yapım) Sözleşmeleri, Ankara.

Köksal, T. 2010. "Uluslararası İnşaat Sözleşmesi Modeli Olarak

Fidic İnşaat İşleri Sözleşme Şartları", Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.

Seherci, S. 2010. "Anahtar Teslimi İnşaat Sözleşmesi Yüksek Lisans Tezi", Baskent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Özel Hukuk Yüksek Lisans Programı.

Uğur, L.O, Erdal, M. 2008. "Fidic İnşaat İşleri Genel Şartnamesinde Sorumluluk Ve Risklerin İşveren, Mühendis Ve Yükleniciye Dağılımının İnşaat Süresine Etkisi", Selçuk Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Online Dergi.

Loi, K. <http://blog.procureify.com/2013/09/25/whats-the-difference-between-indirect-and-direct-procurement/>